

LIVSKVALITET OCH KLIMATLEDARSKAP

**Kommunalpolitiskt handlingsprogram för
Miljöpartiet de gröna i Järfälla 2018-2022**

INNEHÅLL

Inledning	2
Miljöansvar	3
Stad och natur för alla	6
Alla barn är lika olika	11
Jämlikhet och öppenhet	14
Demokrati och delaktighet	16
En trygg och aktiv ålderdom	18
Grön ekonomi och arbetsliv	20

INLEDNING

Världen står inför stora utmaningar, så också Sverige och Järfälla. Miljöpartiet vill möta dessa genom offensiv och modig politik som skapar ett hållbart samhälle. Med Miljöpartiet i styret har Järfälla den senaste mandatperioden klättrat på rankingen för Sveriges miljöbästa kommuner, från plats 43 till plats nio. Etta i länet. Vi har satsat på kollektivtrafiknära byggande och samtidigt skyddat värdefulla naturområden, bland annat ett nytt naturreservat vid norra Igelbäcken. Satsningarna på cykelvägar har tredubblats och utbyggnaden av solel har ökat än mer. Vi har lagt grunden för ett mer hållbart Järfälla.

I Miljöpartiet bygger vi vår politik på tre grundläggande perspektiv: solidaritet med kommande generationer, solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet och solidaritet med människor i hela världen. Vi är en del av en global rörelse, en grön rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva goda liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer att göra detsamma.

Vi inser att de beslut vi fattar här i Järfälla inte endast påverkar oss som bor här utan även har konsekvenser för Stockholmsregionen, Sverige och människor i andra delar av världen. Vi vill se ett Järfälla där alla människor har möjlighet att skapa sig ett gott liv. Vi vill föra en politik som innebär att vi lever inom naturens ramar och i det inse hur mycket vi faktiskt är beroende av varandra, både människor emellan och i relation till naturen. Vi är det politiska alternativet för alla som erkänner de utmaningar som mänskligheten står inför och som vill möta dem med aktiv politik som gör skillnad i människors vardag.

Miljöpartiet vill skapa ett miljö- och människovänligt Järfälla och ge alla de allra bästa förutsättningarna för att kunna leva hållbart. Ett hållbart samhälle ger plats för människor att leva självständiga och värdiga liv även vid arbetslöshet, ekonomiska svårigheter, sjukdom, ålderdom eller funktionsnedsättning. Vi vill bygga en klimatsmart kommun med satsningar på förnybar energi, miljöteknik, hållbara bostäder och goda möjligheter att välja att gå, cykla och åka kollektivt. Vi har politiska idéer för ett hållbart, mänskligt och öppet Järfälla - en politik för framtiden! I det här programmet presenterar vi våra visioner och vår politik för vad Miljöpartiet de gröna vill genomföra under mandatperioden 2018 till 2022.

MILJÖANSVAR

Mänskligheten är nu den huvudsakliga kraft som driver de stora förändringarna av vårt gemensamma klimat vi allt mer börjar se både långt borta och här hemma. Det är en realitet som vi inte kan blunda för. Samtidigt innebär det att vi är i en unik position för att kunna ställa in siktet mot en hållbar framtid, mot ett samhälle som inte utarmar jordens resurser utan som fungerar i samklang med dem. Klimatet är vår tids ödesfråga och det är nu vi kan fatta besluten som kommer påverka våra barn och barnbarn och generationer efter det.

Under mandatperioden har Järfälla kommun haft högt ställda miljömål och god dialog med organisationer och näringsliv. Det ökande intresset för hållbara lösningar i olika delar av samhället har skapat ringar på vattnet. En sådan ring är den folkrörelse för solel gjort sig alltmer gällande bland kommunens invånare, en annan är möjligheten för privatpersoner att köra med fossilfritt bränsle i tanken har förbättrats de senaste fyra åren. Det här är goda exempel på det samhälle vi vill bygga: ett samhälle där det är lätt att göra rätt och där hållbara val är en självklarhet. Mycket har gått i rätt riktning den senaste mandatperioden men mycket finns också kvar att arbeta för!

För att komma dit måste kommunen alltid ta sitt ansvar och vara ett gott föredöme, exempelvis genom att göra kommunens egen fordonsflotta fossilfri och anta ambitiösa mål för att på sikt bli klimatneutrala eller till och med ta upp mer växthusgaser än vi genererar. Samtidigt som vi vill ta stora steg framåt i omställningen mot ett mer hållbart samhälle och därmed minska vårt klimatavtryck måste vi också bygga upp en motståndskraft mot händelser där klimatförändringar är en bidragande faktor, exempelvis vattenbrist eller värmeböljor.

En vardag utan risk att utsättas för gifter av olika slag borde vara en självklarhet, i dagens samhälle är det tyvärr inte fallet. Trots forskning på området går det i dagsläget inte att säga hur den blandning av olika giftiga ämnen som finns i vår närhet påverkar oss människor på längre sikt. Vi vill använda oss av försiktighetsprincipen och arbeta för en utfasning av giftiga ämnen i vår vardag med särskild betoning på områden och verksamheter som berör barn. Järfälla kommun har också utmaningar med förorenad mark och vatten som behöver saneras och renas. Ett exempel är Bällstaån, en av länets mest förorenade åar. Här behöver vi arbeta från olika håll, bland annat genom att etablera och restaurera våtmarker som både kan rena dagvatten och öka den biologiska mångfalden.

Dagens samhälle tar på många sätt bilen för given och den framställs ofta som förstahandsvalet för transporter. Vi vill vända på begreppen och på sikt göra bilåkande till det alternativa färd sättet. Det konventionella ska istället vara att åka kollektivt, gå eller cykla. Under det gångna mandatperioden har Miljöpartiet drivit igenom en tredubbling av budgeten som läggs på kommunens cykelnät. Vi har antagit en ny cykelplan med konkreta åtgärder för att öka andelen cyklisterna. När fler väljer cykeln skapas smidigare arbetspendling, bättre hälsa, minskad trängsel och bättre luft. Vi vill arbeta för en utökning av Stockholms låncykelsystem så att det blir enklare att välja cykeln inom Järfälla kommun men också för turer till närliggande kommuner.

Vi måste redan idag bygga för det samhälle vi vill ha i framtiden. Det gäller på ett väldigt konkret sätt vid nybyggnationer. Här vill vi verka för framtidssäkrade parkeringslösningar. Sådana som tar hand om de bilar som anses nödvändiga idag men samtidigt inte låser in samhället i bilfokuserade beteendemönster inför framtiden. Under nästa mandatperiod vill vi fortsätta se över de parkeringslösningar som finns idag och samtidigt hålla dörrarna öppna för den kommande utvecklingen av exempelvis förarlösa fordon och bilpooler. Vi tror också på att prissätta parkering på ett sätt som gör att de parkeringsytor som finns används på ett så effektivt sätt som möjligt.

Matens klimatpåverkan har länge varit känd och diskuterad länge. Vi vill att den mat som serveras i kommunens olika verksamheter, från förskola till äldreboenden, ska ha ett tydligt klimatperspektiv och ta hänsyn till den samlade kunskapen om matens betydelse för ett mer hållbart samhälle. Ett annat hinder mot en mer hållbar syn på den mat vi äter är matsvinnet. Det förekommer i hela produktionskedjan och är en viktig anledning till att miljöbelastningen från matproduktionen är betydligt större än nödvändigt. I Sverige står hushållen för den största delen av matsvinnet, motsvarande 74 kilo mat per person och år slängs i onödan. Det är en utveckling vi vill vara med och vända. Ett led i detta är att kommunorganisationen blir bättre på att minska sitt matsvinn och därigenom agera goda förebilder.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

Miljöledarskap

- Anta en koldioxidbudget för kommunen som håller sig inom ramarna för Järfällas åtagande under Parisavtalet
- Ta fram en ny miljöplan med ambitiösa miljömål för kommunen och för hela Järfälla, och omsätt Agenda 2030:s hållbarhetsmål i planen
- Hållbarhetscertifiera Barkarbystaden III, Järfällas största detaljplan
- Starta en hållbarhetsmiljon som riktar sig till aktörer i Järfälla
- Införa en kommunövergripande hållbarhetsstandard med målsättningar och krav på hållbarhet och kvalitet i utbyggnaden av kommunen
- Utveckla digitala resfria möten och fossilfria tjänsteresor inom kommunorganisationen och erbjuda anställda i kommunen företagscykel eller pendlarkort
- Utveckla Järfällas miljöbarometer och gör den publik och tillgänglig för invånare, organisationer och andra aktörer
- Certifiera miljösmarta Järfällabor
- Uppnå en klimatneutral värdekedja i bygg- och anläggningssektorn, i linje med Fossilfritt Sveriges färdplan

Klimatsmart - det ska vara lätt att göra rätt

Läs om klimatsmarta bostäder och resor under rubriken "Stad och natur för alla"

- Anta och följ upp mål för att minska matens klimatpåverkan och matsvinnet i kommunens verksamheter och se till att maten är fri från palmolja
- Förse alla nya kommunala byggnader med lämpliga tak med solceller och sätt mål för att bygga ut solceller i kommunen i stort
- Öka takten i energieffektiviseringen i kommunen och i dialog med aktörer i Järfälla

- Främja en fossilfri kommunorganisation och en fordonsflotta som är fri från fossila bränslen och palmoljerester
- Minimera användningen av plast som är baserad på fossil råvara
- Genomför de viktigaste åtgärderna för att minska Järfällas sårbarhet för klimatförändringar, exempelvis ökad beredskap för värmeböljor och så långt det är möjligt undvika byggande i översvänningsområden.

Klimatsmarta resor

- Förbättra busstrafiken i hela kommunen med fokus på Viksjö och områden som har långt till pendeltåget genom att påverka landstinget som bestämmer i frågan
- Prioritera busstrafik och servicetrafik på Norrviksvägen (som går genom Igelbäckens naturreservat)
- Genomföra bygget av tunnelbanan till Barkarbystaden och Veddesta med två uppgångar på varje station och verka för att Kallhäll får en till pendeltågsuppgång
- Bygga ut och rusta upp cykelnätet och anpassa pendlingsstråk för elcykling
- Förbättra skötseln av cykelbanor för att underlätta för året runt-cykling
- Främja införandet av ett låncykelsystem
- Bygga cykelgarage vid kollektivtrafikstationer
- Verka för utbyggnad av laddningsmöjligheter, biogas och vätgas för privatfordon
- Ersätta parkeringstal med mobilitetstal och främja så kallade mobilitetshus (med laddstolpar, cykelparkering etc.) bilpooler, digitalisering och andra mobilitetstjänster
- Ta ett samlat grepp för en fossilfri godstrafik i samverkan med näringsliv och andra kommuner

Giftfri vardag

- Genomföra Järfällas Vattenplan, rena dagvattnet, rena Bällstaån så att den når en god kemisk och ekologisk status
- Stärka insatser för att hålla Mälarens vatten rent
- Förbättra insamlingen av farligt avfall
- Byta ut till giftfria material på förskolegårdar, skolgårdar och lekplatser
- Förstärka tillsynsarbetet för en giftfri vardag
- Öka andelen ekologisk, etisk, närodlat och lokalt tillagad mat i kommunens verksamheter och fasa ut palmoljan
- Avsätta pengar för att sanera förorenad mark
- Införa lokal rening av läkemedelsrester på äldreboenden för att minimera utsläpp av läkemedelsrester i naturen
- Minimera användning och spridning av mikroplast
- Uppdatera kemikalieplanen och utfasningslistan och tydliggöra uppföljningen
- Stärka arbetet med giftfri upphandling och det mellankommunala samarbetet för en giftfri vardag
- Undvika farliga ämnen i bygg- och anläggningsarbete, såväl kommunens eget som vid nybyggnation

STAD OCH NATUR FÖR ALLA

En modern kommun som Järfälla har plats för fler invånare oavsett om de är födda här, i andra delar av Sverige eller världen. Järfälla kommun är idag en växande del av Stockholmsregionen. Den utvecklingen kräver omsorg både om dem som bor och arbetar här nu men också om kommande generationer. När vi bygger ska vi göra det i kollektivtrafiknära lägen, något som underlättar för människor att göra klimatsmarta och hållbara val i sin vardag. Vi vill minska klimatutsläppen från byggnation och bygga mer i trä, ett material som både är klimatsmart och bra för hälsan. Vi vill också att de hus som byggs ska hög kvalitet med stor variation i färg och form. Som ett led i det vill vi ge bättre förutsättningar för små och medelstora byggföretag att få bygga i Järfälla.

Även om det byggs mycket i Järfälla kommun finns det fortfarande brist på bostäder. Det drabbar särskilt unga som ännu inte tagit sig in på bostadsmarknaden. Alltför många unga bor kvar i föräldrahemmen mot sin vilja, något som både kan vara negativt för den egna utvecklingen och orsaka slitningar i familjen. Miljöpartiet vill införa en bostadsgaranti för unga så att fler ska kunna få sitt eget första boende.

I Järfälla kommun som helhet har vi förmånen att i stor utsträckning ha både naturområden och Mälarens vatten inom kommunens gränser. De naturupplevelser dessa områden erbjuder är viktiga för människans välbefinnande och erbjuder fantastiska rekreativsmöjligheter. Naturupplevelser är viktiga för vår hälsa, något som många upplever i sin vardag och som även visat sig i olika forskningsstudier. Miljöpartiet vill satsa mer på friluftslivet i kommunen och ta fram ett friluftspolitiskt program som del i arbetet med att utveckla Järfälla till en miljövänlig friluftdestination.

Vi vill också verka för bättre samband mellan naturområden, kommunalsentrum och bostadsområden för att underlätta både för människors möjlighet att gå och cykla mellan områdena och för spridningen av växter och djur. Vi vill förbättra tillgängligheten för personer med funktionsnedsättning så att alla ska kunna njuta av kommunens naturområden. Miljöpartiet vill fortsätta arbetet med att skydda och bevara värdefull natur, exempelvis genom nya naturreservat eller biotopskydd.

Parker och grönområden är viktiga både för vår trivsel och välbefinnande. Gröna miljöer i stadsbebyggelse kan dessutom hjälpa till att ta upp koldioxid och förbättra luftkvaliteten. Vid nybyggnationer är det viktigt att det finns grönytor och andra naturinslag i närheten till husen men också att dessa ytor är lätta att nå, kvalitativa och väl underhållna. I Järfälla har cirka en tredjedel av befolkningen en park inom gångavstånd och i centrala Jakobsberg och Barkarby är tillgången till grönytor till och med mindre än i Stockholms innerstad. Vi vill satsa på livet mellan husen med större stadsparker och införa sommar-gågator och pop up-parker i olika delar av kommunen.

Från Miljöpartiets sida vill vi gärna uppmuntra till stadsodling av olika slag, både i nya och redan etablerade bostadsområden. Genom att odla kan vi lära våra barn och oss själva om naturens kretslopp, om vikten av att ta hand om den och respekten för det arbete som ligger bakom de produkter vi i vanliga fall köper i affären. Stadsodling kan också fungera som ett sätt att skapa större gemenskap och trygghet mellan grannar.

Barnens plats i staden är en självklar del av ett hållbart och grönt stadsbyggande. Idag skjutsas många barn till skolan. Förutom ökade utsläpp från biltrafiken leder det också till ökad risk för trafikolyckor vid skolorna. Vi tror att många barn växer och utvecklas av att kunna gå till skolan på egen hand. Men för att det ska vara möjligt krävs att trafiksäkerheten kring skolorna höjs. Från Miljöpartiets sida vill vi verka för säkra skolvägar och bilfria zoner vid låg- och mellanstadieskolor.

En förutsättning för en levande och hållbar stad där människor trivs är också tillgång till spontanidrott, lokaler för kultur, skolor, butiker och restauranger. Det är särskilt viktigt att vid nybyggnationer inte bara göra plats för bostäder och kontor utan också just verksamheter av olika slag såväl som kommunal service. För att främja en sådan utveckling och ge nya verksamheter underlag nog för att etablera sig krävs att vi bygger med visst mått av täthet. Genom att bygga på ett genomtänkt sätt med blandade boendeformer, hyresrätter och bostadsrätter, kan vi också minska boendesegregation och öka mångfalden. Från Miljöpartiets sida skulle vi gärna se ännu fler former av boenden, exempelvis så kallade kollektivhus. Vi vill också bidra till barns och ungas fritid på ett positivt sätt genom att anlägga naturlekplatser, utveckla Järfällas fritidsgårdar och korta köerna till Kulturskolan.

I Järfälla kommun finns allmännyttiga bostäder som uppfördes inom ramen för Miljöprogrammet på 1960- och 1970-talen. En stor del av husen är i stort behov av upprustning. Underhållet av har varit eftersatt i många år, något som inte är unikt för Järfälla kommun. Många andra kommuner som har den här typen av bostadsområden har inte varit beredda att ta sig av frågan utan istället skjutit den på framtiden. Miljöpartiet vill rusta upp allmännyttan och samtidigt värna möjligheten att bo kvar i sin lägenhet genom att arbeta för att undvika alltför stora hyreshöjningar när husen renoveras. För att kunna genomföra det vill vi komplettera de vanliga finansieringsmodellerna med alternativa finansieringskällor inom ramen för kommunens bostadspolitik. Vi vill också att renoveringen sker i nära dialog med de boende.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

Klimatsmarta bostäder

- Bygga bort bostadsbristen med blandade upplåtelseformer i varierande storlekar på gång- och cykelavstånd från kollektivtrafiken
- Alla byggnader och planområden ska genomsyras av klimathänsyn och ekologiskt hållbarhet
- Minska klimatutsläppen från byggnation
- Öka andelen flerbostadshus som byggs med trästomme
- Bostadsgaranti för unga: alla unga i Järfällas bostadskö ska erbjudas ett lägenhetskontrakt innan de fyllt 26 år
- Öka andelen sociala lägenheter som erbjuds grupper som står långt från bostadsmarknaden, och samverka med andra kommuner om att utbyta bostäder

- Det kommunala bostadsbolaget ska bygga 300 lägenheter per år i nära dialog med de boende tills bostadskön kortats ner
- Rusta upp allmännyttans bostäder och utemiljöer med hög miljöprofil och till hyresnivåer som fungerar för de boende
- Bygg studentbostäder, bostadsrätter och andelsägarlägenheter blandat med miljonprogrammet
- Ge bättre förutsättningar för små och medelstora byggföretag att bygga i Järfälla
- Öka mångfalden i byggandet genom att dela upplåtelseform inom ett kvarter, ha fler arkitekter per kvarter eller genom att fördela tomter med mindre byggrätter än ett kvarter
- Underlätta för kollektivhus där människor går samman för att planera, bygga och bo i ett hus som utformas efter deras egna idéer om sitt boende

Livet mellan husen

- Planera för en blandad stad med stadslivsstråk nära kollektivtrafiken med exempelvis lokaler i gatuplanet, sittmöjligheter, plats för uteserveringar, torg och parker längs vägen
- Planera för en arkitektur av hög kvalitet med variation i färg och form och tydliga gränser mellan offentligt, halvoffentligt och privat
- Öppna upp sommargångator och pop up-parker i olika delar av kommunen
- Bygg ut och förbättra kommunens gångvägar och höj kvaliteten på skötseln
- Öka säkerheten för oskyddade trafikanter genom hastighetsdämpande åtgärder, övergångsställen och bilfria zoner
- Öka tillgängligheten för personer med funktionsvariation i utemiljöer och gångstråk
- Öka den upplevda tryggheten längs gångnätet
- Införa parkeringsavgifter i hela kommunen och vika intäkterna till ett attraktivt stadsliv
- Integrera handel i Barkarbystadens kvarter och underlätta möjligheten till miljösmarta resor och logistiklösningar i handelsplatsen
- Förbättra framkomligheten för cyklister och gångtrafikanter vid byggavstängningar
- Däcka över trafikleder där så är möjligt när Järfälla byggs ut

Parker och grönområden

- Satsa på en större stadspark med hög kvalitet och tillgänglighet i varje kommunal del
- Anlägg minst en fickpark i varje kommunal del, en plats där du kan komma bort från stressen en stund med sittplatser, blomsterprakt och till exempel en fontän
- Gör Bällstaån till Bällstadalen ett grönstråk genom kommunen som kan användas till rekreation och som kan minska risken för översvämningar
- Anlägg gångstråk och övergångsställen som ökar tillgängligheten till parker och naturområden och knyter ihop dem med kommunal del och bostäder
- Stärk skötsel och ekosystemtjänster i kommunens parker och grönområden, dvs nyttor som naturen ger oss i form av att ta hand om stora regnmängder, dämpa buller, rena luft, bidra med svalka och bidra till folkhälsa och välmående

- Förbättra skötseln på förskolegårdar och äldreboendens gårdar, och ge förutsättningar för verksamheterna att odla själva
- Öppna upp för boende att ha kolonilotter och stadsodling på allmän mark

Natur och friluftsliv

- Skydda områden med höga natur-, kulturmiljö och friluftsvärden, exempelvis Hästa klack, kommunens artrikaste äng Stora Ängsnäs och Ängsjö friluftsområde
- Respektera naturreservatsgränser och strandskyddet
- Verka för ökad biologisk mångfald i kommunen
- Ta fram ett friluftspolitiskt program med syfte att utveckla Järfälla som miljövänlig friluftsdestination
- Kartlägg och värna tysta naturområden med särskilt höga upplevelsevärden
- Gör kommunens naturreservat tillgängliga för personer med funktionsvariation
- Erbjud naturguidningar i samverkan med organisationer
- Marknadsför kommunens naturområden med samma informationstjänst som grannkommunerna, exempelvis Naturkartan
- Starta upp en *natur- och kulturbuss* som kör invånare till friluftslivs- och kulturaktiviteter på ett urval av lov och helgdagar
- Öka den biologiska mångfalden och rekreativsvärdet i kommunens naturreservat och grönområden
- Återskapa ängar och våtmarker och värna äldre ek- och tallmiljöer, värdefulla lövträd och stränder
- Verka för att häradsallmännings skogar vid Ängsjö sköts med naturvårdsanpassad skötsel och inte efter vinstintresse
- Verka för att gocarbanan vid Ängsjö flyttas till en annan plats i länet och att området återbeskogas i syfte att stärka den gröna Järvakilen
- Stärk Järvakilen och Görvaln-kilen i samverkan med aktörer och grannkommuner
- Förbättra djurs och människors tillgänglighet till naturen genom att anlägga landskapsbroar, vilttunnlar och liknande, till exempel över Norrviksvägen i anslutning till Igelbäckens naturreservat
- Undersöka möjligheten att subventionera TBE-vaccin för att på så sätt minska antalet fall av sjukdomen i kommunen

Fritid och kultur

- Höj stödet till föreningar i kommunen och se till att det satsas jämställt
- Erbjud barn och unga en varierad fritid oavsett familjens ekonomi eller funktionsnedsättningar
- Utveckla Järfällas fritidsgårdar och den mobila fritidsgården
- Lek- och aktivitetsplatser ska vara giftfria och finnas för alla åldrar och kommunalar
- Anlägg naturlekplatser i naturreservat nära kollektivtrafik
- Korta köerna till Kulturskolan
- Satsa på spontanidrottsplatser och bredd i idrotten framför tunga kommunala investeringar

- Starta upp sommarkollo för unga med olika typer av funktionsvariationer
- Informera om möjligheten att hyra kommunala lokaler för föreningsverksamhet och aktiviteter
- Inför meröppet på kommunens samtliga bibliotek
- Värna och tillgängliggöra kulturhistoriska byggnader och historiska värden i landskapet
- Bygga ett nytt utegym på Söderhöjden
- Verka för att Järfälla kommun arrangerar ett årligt Valborgsfirande på Kvarnbacken

ALLA BARN ÄR LIKA OLIKA

Alla barn har rätt till en god start i livet med kärlek, trygghet, omsorg, en bra utbildning och en meningsfull fritid. Barn och ungdomars perspektiv ska tas på allvar och barnets bästa ska vara avgörande för beslut som rör barnet. Det är en viktig anledning till att Miljöpartiet länge drivit på för att göra barnkonventionen till svensk lag.

Under den senaste mandatperioden har barnens betydelse fått större utrymme i kommunens beslutsfattande. I underlaget för samtliga beslut som fattas av någon av kommunens beslutande organ ska en så kallad barnkonsekvensanalys redovisas. Från Miljöpartiets sida har vi varit drivande i den utvecklingen men vi tror också att vi kan göra mer, bland annat inom skolan. Här är tidiga insatser viktiga för att barn snabbt ska få den hjälp och det stöd de behöver. Vi vill ha en förskola och skola där barn får de nödvändiga verktyg och kunskaper för att klara skolgången och trivas. En stabil grund i form av en bra utbildning, engagerade lärare och rätt stöd är förutsättningar för att en ung människa ska må bra och utvecklas. Idag finns kvalitetsskillnader mellan skolor i olika delar av kommunen. Vi vill utjämna dessa kvalitetsskillnader och arbeta för att de skolor som behöver extra stöd ska få det, bland annat genom att följa och ta del av regeringens socioekonomiska utjämningsbidrag för grundskolan.

Förskolan och barnomsorgen är första steget i ett livslångt lärande. Här, när nyfikenheten vaknat och de sociala färdigheterna utvecklas, lägger vi grunden för ett aktivt liv. De förskolor som finns i Järfälla kommun, vare sig de drivs i kommunal eller privat regi, ska hålla hög kvalitet och sätta barnen i centrum. Från Miljöpartiets håll välkomnar vi också en mångfald av pedagogiska inriktningar. Ett annat sätt att arbeta med kvalitén i barnomsorgen är att arbeta för en giftfri förskola. Miljöpartiet har drivit den här frågan länge och vi vill fortsätta göra det genom att erbjuda konkreta verktyg och medel för att främja giftfria miljöer i de förskolor som finns i kommunen.

För Miljöpartiet är varje barns rätt till utbildning icke-förhandlingsbart. För oss innebär det att även barn till papperslösa ska ha möjlighet att få utbildning. För att skolan ska kunna leverera utifrån sitt uppdrag behövs tillräckligt med resurser och lärarna behöver rätt förutsättningar. Det krävs också att elever får studiero och att elever med särskilda behov erbjuds individualiserade anpassningar. Miljöpartiet vill fortsätta satsningen på elevhälsan med särskilt fokus på förebyggande arbete. Ungas allt sämre psykiska ohälsa behöver fångas upp i ett mycket tidigare skede än vad som många gånger sker idag. Satsningar på elevhälsan och ökat psykiskt välmående har visat sig gå hand i hand med förbättrade skolresultat. Det finns goda exempel där rektor, skolsköterska, kurator, speciallärare, studievägledare och fritidsledare träffats flera gånger i veckan för att diskutera elevernas mående och vad för slags hjälpinsatser som kan sättas in. Vi vill också att barn och unga som på olika sätt halkat ur den vanliga skolgången på ett tydligare sätt ska erbjudas vägar tillbaka. Det kan exempelvis vara genom utvecklad uppsökande verksamhet för de som arbetar som fältassistenter.

Miljöpartiet vill också vässa stödet till barn med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, npf-diagnoser. Gruppen barn med den här typen av diagnoser är överrepresenterade i statistiken för barn med problematisk skolfrånvaro och går i högre utsträckning än andra ut skolan med ofullständiga betyg. Miljöpartiet vill möjliggöra att resurser sätts in tidigt för att på så sätt underlätta för barnet i tidig ålder, innan problem har hunnit uppstå. Vi vill stärka skolpersonalens kompetens och kunskap om dessa barn och hur undervisningen ska utformas för att passa även dessa. Många barn som inte uppfyller kriterierna för en npf-diagnos gynnas också av den typen av insatser. Det blir med andra ord bättre för fler om skolan kan anpassas även till barn med npf-diagnoser.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

Förskola och skola

- Öka resurserna och styra dem dit de behövs som mest för att höja välmående och skolresultat: exempelvis förskolan, lägre årskurser och tidiga insatser
- Arbeta för att utjämna kvalitetsskillnader mellan skolor, öka likvärdigheten och ge alla barn och elever en bra start i livet
- Främja olika pedagogiska inriktningar
- Göra en ordentlig satsning på elever i behov av särskilt stöd och vid behov erbjuda alternativ till den vanliga klassundervisningen (här ser vi exempelvis elever med npf-diagnoser dvs ADHD, autism, språkstörning och dyslexi, elever i socioekonomiskt utsatta områden, nyanlända med flera)
- Stärka barn och ungas psykiska hälsa och förbättra lärarnas arbetsmiljö genom att göra en ordentlig satsning på barn- och elevhälsan och se till att den finns på varje skola och ut i klassrummen (psykologer, kuratorer, behöriga specialpedagoger, logopedier, arbetsterapeuter och andra funktioner)
- Stärk samverkan mellan skolan, föräldrar, socialtjänsten och landstinget vad gäller elevernas psykiska hälsa och skolnärvaro
- Ställa kvalitetskrav om förskollärary- och lärarlegitimation och kvalitet i undervisningen och göra ett systematiskt kvalitetsarbete med kontinuerlig återkoppling och utveckling av skolan
- Öka personaltätheten och minska storleken på barngrupperna i förskolan
- Förbättra förskollärarnas och lärarnas arbetsmiljö och satsa ordentligt på kompetensutveckling
- Stärka skolledarnas förutsättningar och förmåga att leda förskolorna och skolorna
- Starta upp naturpedagogik i Järfälla
- Planera för rymliga förskolegårdar och skolgårdar med högt lekvärde och närhet till natur, och värna skolskogar
- Satsa på trygga skolvägar vid låg- och mellanstadieskolor
- Maten ska vara lokalt tillagad och ekologisk mat i kommunens förskolor, skolor och gymnasieskolor
- Öronmärka pengar för att genomföra handlingsplaner för giftfri förskola och skola

Tidiga insatser i skolan och vården

- Erbjudna tidig kartläggning av elevernas kunskaper för elever med särbegåvning och funktionsvariationer inklusive neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (ADHD, autism, språkstörning och dyslexi) i samverkan med landstinget
- Ta fram och genomför en handlingsplan för särbegåvade elever för att stimulera deras kunskapsutveckling
- Kartlägga problematisk skolfrånvaro och stärka samverkan mellan förvaltningar, skola, elevhälsa och vårdnadshavare för att minska den skolfrånvaron till noll
- Se över av vilka anledningar elever orosanmäls och ge stöd till skolorna i frågan
- Stärka familjecentralerna och ungdomsmottagningen och förbättra samverkan mellan förskola/skola, vård och omsorg och landstinget
- Stärka verksamheten med fältassistenter som arbetar uppsökande och förebyggande med barn och ungdomar på gator och torg, skolor, fritidsgårdar och internet
- Kartlägga barnfattigdom i Järfälla och arbeta systematiskt och långsiktigt för att minska den, och fortsätta att inte vräka barnfamiljer

Delaktighet och antidiskriminering

- Erbjudna elever utan personnummer (papperslösa) utbildning på samma villkor som elever med svenskt personnummer
- Ge alla barn fortsatt möjlighet att utveckla både sitt modersmål och det svenska språket
- HBTQ-certifiera kommunens skolor och förskolor
- Stärka arbetet med nolltolerans mot mobbning med insatser från och med dag ett
- Arbeta med jämställdhet i förskola och skola och nolltolerans mot sexuella trakasserier

JÄMLIKHET OCH ÖPPENHET

Grunden för vårt samhälle är demokratiska värderingar, värderingar vi många gånger tar för givet. De senaste åren har vi sett en framväxt av populism och främlingsfientlighet, även i Järfälla. Det här är utvecklingar som går helt emot den öppenhet och tolerans som Miljöpartiet står för. När människor från olika bakgrund och med olika erfarenheter möts kan helt nya möjligheter uppstå, möjligheter som utvecklar och stärker vårt samhälle. Vårt samhälle och vårt ekonomiska välstånd bygger på just öppenhet mot omvärlden och tron på att olikheter berikar. Miljöpartiet vill öka samverkan med idéburna organisationer som bedriver verksamheter för nyanlända och asylsökande, och göra det lätt för lokalsamhället att engagera sig. Vi vill ta vara på alla goda krafter och initiativ som finns i samhället, från såväl offentlig sektor som näringsliv och civilsamhället. Just civilsamhället kan spela en särskild roll för ett hållbart och grönt samhällsbygge.

Järfälla ska vara en kommun där alla har samma möjligheter oavsett kön, könsidentitet- eller uttryck, ålder, ursprung, religion, sexuell läggning eller funktionsvariation. Alla ska kunna känna sig trygga, välkomna och delaktiga. Det innebär bland annat att hbtq-personers rättigheter behöver stärkas. Vi vill bland annat arbeta för att höja kompetensen om hbtq-frågor inom kommunens verksamhet. Det kan exempelvis ske genom att hbtq-certifiera ungdomsmottagningar, skolor och fritidsgårdar samt att vid behov erbjuda särskilt boende för asylsökande hbtq-personer.

Miljöpartiet vill arbeta med flera aspekter för att bryta mönster av segregation och istället arbeta för en hållbar integration och underlätta etableringen för de som kommer som nyanlända. Det gäller bland annat bostäder och möjligheter till utbildning och arbete. Dessa är viktiga medel för att bryta segregationen underlätta för en hållbar etablering och integration för de som kommer som nyanlända.

Vi vill också ta ett helhetsgrepp kring den problematik som #metoo visat på. Det som under 2017 började som en enskild #metoo-berättelse växte till ett globalt vrål som kräver respekt för kvinnors kroppar. Under sin tid i regeringen har Miljöpartiet drivit på för flera viktiga åtgärder för att stärka denna respekt, bland annat samtyckeslagen. Vi vet idag att många flickor upplever trakasserier av olika slag så gott som dagligen i skolan. I enlighet med kraven från #metoo-rörelsen vill vi att nolltolerans för sexuella trakasserier och kränkningar ska gälla på kommunens arbetsplatser, skolor och andra kommunala verksamheter.

I Järfälla finns många som på ideell basis gör stora insatser för jämställdhet och jämlikhet. Ett exempel är det viktiga arbete som utförs av kvinno- och tjejjourer. Genom långsiktigt stöd och finansiering från kommunens sida vill Miljöpartiet värna den verksamheten. En annan viktig del av jämställdhetsarbetet handlar om trygghet, både i hemmet och utomhus. Även om antalet anmälda brott legat relativt stabilt över tid i Järfälla känner sig alltför många otrygga i sin vardag. Från Miljöpartiets sida välkomnar vi satsningen på ordningsvakter på utvalda platser i kommunen. Regelbundna trygghetsvandringar och möjlighet för invånare att rapportera in brister i form av avsaknad av tillräcklig belysning och liknande kan också vara sätt att komma tillrätta med den upplevda otryggheten. Vi ska också ha en bra infrastruktur och tydlig information för hur den som behöver kan komma i kontakt med stödfunktioner och annan hjälp exempelvis vid våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck av olika slag.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

Integration och etablering

- Stärk kommunens insatser för nyanlända med boende, arbete, praktik, samhällsorientering och utbildning mm i samverkan med näringsliv och civilsamhälle
- Planera boende enligt *SUNT-konceptet*, studenter, unga, nyanlända tillsammans
- Stärk och utveckla insatser riktade till nyanlända med eget boende
- Ensamkommande ska få bo kvar under hela sin asylprocess
- Verka för att andelen bland kommunens anställda som har utländsk bakgrund ska vara lika stor som i befolkningen i Järfälla
- Fortsätta att underlätta för nyanlända kvinnor att starta upp verksamheter
- Ge asylsökande ungdomar möjlighet att sommarjobba/praktisera
- Erbjud utbildande och arbetsintegrerade insatser riktade till EU-medborgare som lever i utsatthet i samverkan med Stadsmissionen eller liknande organisationer
- Arbeta långsiktigt för att motverka segregation utifrån forskning och beprövad erfarenhet med tidiga och förebyggande insatser

Jämställdhet

- Arbeta aktivt för ökad jämställdhet inom förskolan och skolan
- Ha en hög kvalitet på skolans sex- och samlevnadsundervisning
- Satsa jämställt på barn och ungas fritidsaktiviteter
- Motverka våld i nära relationer och hedersrelaterat våld
- Stärka stödet till kvinnojouren och se till att det blir en långsiktigt stabil finansiering
- Ge förutsättningar för våldsutsatta kvinnor att komma tillbaka till ett fungerande liv med hälsa, bostad, skola/förskola för barnen, arbete och fungerande ekonomi, och förbättra samverkan med kvinnojouren, andra kommuner och polisen
- Verkställa rutiner för skolan, förskolan, *socialtjänsten* och fritidsverksamheten om hur man bemöter och hjälper barn och ungdomar som lever i hedersrelaterat förtryck
- Införa riktlinjer mot sexistisk och rasistisk reklam på utomhusytor
- Kartlägga kvinnors upplevelse av otrygghet i utemiljöer och sätta in åtgärder
- Höja lönerna och förbättra arbetsmiljön inom kvinnodominerade yrken i kommunens verksamheter
- Uppmuntra lika uttag av föräldraledighet och underlätta kombination av arbetsliv och familjeliv
- Verkställa nolltolerans mot sexuella trakasserier i kommunens samtliga verksamheter

HBTQ

- Höja hbtq-kompetensen inom kommunens samtliga verksamheter
- Hbtq-certifiera skolor, ungdomsmottagningar och fritidsgårdar
- Verka för att idrottsrörelsen och föreningslivet aktivt motverkar hbtq-diskriminering
- Erbjud säkra lösningar och stöd för hbtq-personer och för de som utsätts för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld i kommunens mottagandeprocess

DEMOKRATI OCH DELAKTIGHET

En viktig grundsten i det demokratiska bygget är engagerade medborgare och möjligheten att göra sin röst hörd och påverka politiska beslut. Som miljöpartister tycker vi det är viktigt med lokaldemokrati och att kommunikationsvägarna mellan politiker och den kommunala förvaltningen å ena sidan och kommunens invånare å andra sidan är öppna och lättillgängliga. Idag finns stora skillnader mellan de som deltar i demokratin och de som inte gör det. Denna skiljelinje stämmer till stor del överens med andra socioekonomiska skiljelinjer i samhället. Som demokratiskt samhälle har vi ett ansvar att agera på dessa ojämlikheter. I ett hållbart samhälle har människor lika förutsättningar att bygga upp en trygg tillvaro och leva ett gott liv. Många uttrycker också en vilja att aktivt delta i det lokala samhällets utveckling. Det är något vi vill ta vara på och stärka, särskilt i socioekonomiskt svagare områden.

En annan grupp som ofta faller mellan stolarna är personer med olika typer av funktionsvariation eller funktionsnedsättningar. Miljöpartiet vill göra om det Tillgänglighetsråd som finns idag till ett Funktionsvariationsråd som bevakar situationen för personer med funktionsnedsättning- eller variation och föreslår förbättringar. Vi vill också bevaka LSS-lagstiftningen för att assistans ska ges utifrån ett tydligt brukarperspektiv och ge möjlighet till ett självständigt och meningsfullt liv.

Idag finns lagstadgade krav på samråd av olika slag i byggnadsprocesser. Från Miljöpartiets sida skulle vi vilja undersöka möjligheten att införa samråd och dialogmöten även inom andra viktiga samhällsområden där kommunen har rådighet. På så sätt kan vi skapa större delaktighet och minska det upplevda avståndet mellan kommunens verksamhet och invånarnas vardag. Vi vill också se över samarbetet med brukarorganisationer av olika slag och arbeta för en närmare dialog med dessa. Vi vill ta tillvara de synpunkter och det engagemang som invånarna i Järfälla har för sitt närsamhälle och sin kommun. Som ett led i det vill vi förbättra kommunikationen mellan medborgare och kommunförvaltningen, exempelvis genom att införa en återkopplingsgaranti som garanterar att den som hör av sig till kommunen med en fråga ska ha rätt att få svar i rimlig tid.

Ett starkt civilsamhälle är en viktig del av en välmående kommun. Många föreningar gör stora insatser för barn och unga, ensamkommande, pensionärer och intressegrupper av olika slag. Vi i Miljöpartiet vill främja den verksamheten och möjliggöra för mer bra verksamhet. Under mandatperioden har vi höjt föreningsbidragen med närmare tjugo procent och aktivitetsbidraget med femton procent. Vi vill fortsätta stötta föreningarna i deras viktiga arbete genom ytterligare höjning under den kommande mandatperioden.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

Lokal dialog

- Utveckla dialogen vid byggande med närboende och andra aktörer
- Utveckla arbetet med grupper för brukarinflytande kopplade till olika verksamheter och utvärdera en gång om året hur brukargrupperna kan utvecklas
- Arbeta systematiskt med fältdialog, det vill säga att hålla dialogmöten i kommundelarna i frågor av särskild vikt för invånare, eller som via servicecenter visat sig beröra många
- Utveckla arbetet med barnhearings och barnkonsekvensanalyser så att barnens perspektiv kommer in tidigt i beslut och påverkar resultatet
- Höja föreningsbidragen och gör det möjligt att få bidrag för verksamhet och projekt
- Informera om möjligheten för föreningar att hyra och låna kommunens lokaler
- Göra det lättare att kontakta kommunen och införa en återkopplingsgaranti
- Ta fram en app för felanmälan i Järfälla alternativt ansluta till Stockholms stads app
- Öppna upp för omröstning om namnsättning av skolor, gator och torg
- Utveckla arbetet med *Förslag till politiker* som invånare kan lämna via hemsidan
- Stärk arbetet med insatser för barn och unga, trygghet, ökad sysselsättning och ökat valdeltagande på Sångvägen, Termovägen och Söderhöjden

Funktionsnedsättningar och funktionsvariationer

- Göra om nuvarande Tillgänglighetsråd till ett Funktionsvariationsråd som bevakar situationen för funktionshindrade och tar initiativ till att föreslå förbättringar
- Tillgänglighetsanpassa kommunens lokaler, utemiljöer och informationskanaler
- Satsa på ledarskapet och möjliggör kompetensutveckling för personal på gruppboenden
- Höja kvalitetskraven och förbättra möjligheten för brukare och anhöriga att slå larm vid missförhållanden
- Satsa på jobb för personer med olika typer av funktionsvariationer och funktionsnedsättningar inom kommunen
- Erbjuder rådgivning till arbetsgivare på ordinarie arbetsmarknad om funktionsvariation och funktionsnedsättningar
- Stärka överförmyndarmyndigheten - den kontrollerar ställföreträdare för personer som inte själva kan förvalta ekonomi och tillvarata sina intressen
- Bevaka att LSS-lagstiftningen inte urholkas utan att assistans ges utifrån brukarperspektiv och målsättning om ett självständigt liv och en meningsfull fritid

EN TRYGG OCH AKTIV ÅLDERDOM

Miljöpartiet vill se ett samhälle där människor har möjlighet att leva aktiva liv långt upp i åldrarna. Att alla äldre har tillgång till god äldreomsorg är en grundbult i ett anständigt samhälle. Vi vill höja kvalitetskraven för utförare av äldrevård- och omsorg och stärka möjligheten för både brukare och anhöriga att slå larm vid missförhållanden. Vi vill att brukarna, de äldre själva, utifrån sina förutsättningar och sin vilja ska ha ett så stort inflytande över sin egen vardag som möjligt. Ett viktigt steg i den riktningen togs under den senaste mandatperioden då Miljöpartiet var med och beslutade om inrättandet av en finsktalande avdelning på Lönnens äldreboende i Jakobsberg.

Vi vill att det ska finnas en mångfald av stöd utifrån behov och önskemål hos de äldre. Som ett led i det vill vi stärka hemtjänsten så att de som vill bo kvar hemma längre ska kunna göra det. Vi vill också stärka arbetet med äldres psykiska hälsa och utöka möjligheten för personer som vårdar sina anhöriga att få stöd för avlösning.

För att tillgodose de behov som finns hos kommunens äldre är det också viktigt att det finns tillräckligt många platser på äldreboenden och att den som har beviljats plats även har möjlighet att bo där tillsammans med sin partner. En annan viktig aspekt är den mat som serveras. Det är viktigt att maten är god och näringsriktig samt lagad på plats, det får vara slut på micrade plastlådor till de äldre. Miljöpartiet ser också vikten av att olika generationer möts. Vi vill därför undersöka möjligheten att inrätta någon typ av blandat boende där studenter och äldre bor gemensamt. Goda exempel på lyckade sådana projekt finns bland annat i Nederländerna.

De pensionärsorganisationer som verkar i kommunen utgör viktiga mötesplatser och möjlighet till både social samvaro och förkovran av olika slag. Miljöpartiet ser de som viktiga delar av kommunens föreningsliv och vill stärka deras ställning genom att höja föreningsbidragen. Vi ser också det pensionärsråd som finns i kommunen som en viktig mötesplats och ett forum för dialog och samråd.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

- Erbjud äldre plats efter behov och bredda utbudet av boendeformer för äldre, exempelvis mellanboenden och tillgänglighetsanpassade boendeformer med möjlighet till social samvaro, aktiviteter och service
- Främja en mångfald av inriktning på äldreboenden, exempelvis med hbtq-profil eller att det är tillåtet med husdjur
- Höja kvalitetskraven på samtliga utförare av äldreomsorg och stärka möjligheten för äldre och anhöriga att slå larm vid missförhållanden
- Stärka arbetet med äldres psykiska hälsa, erbjud personalen kompetensutveckling och stärk samverka med landstinget
- Verka för fler tillgänglighetsanpassade boenden med möjligheter till social samvaro och aktiviteter, och service och hjälp vid behov
- Utred möjligheten att studenter efter en urvalsprocess ges rum med kök och badrum till lägre kostnad mot att de utför vissa sociala och serviceinriktade uppgifter, i linje med försök som gjorts i Holland
- Stärka arbetet med kvalitativ vård och anhörigstöd vid demenssjukdom
- Utöka möjligheten för anhöriga att få stöd för avlösning, dvs att en person tillfälligt tar över omsorgen om personen med vårdbehov
- Införa högre andel lokalt tillagad och ekologisk mat i kommunens äldreboenden
- Rusta upp gårdar vid äldreboende och möjliggör för äldre att komma ut i naturen
- Stärk hemtjänsten så att möjligheten att bo hemma längre finns för de som vill
- Satsa på kompetensutveckling och fortbildning för hemtjänsten
- Förbättra läkemedelshanteringen i samverkan med landstinget

GRÖN EKONOMI OCH ARBETSLIV

Alltför länge har vårt ekonomiska system byggt på en linjär syn som innebär att utvinna resurser och material, tillverka produkter och sedan, när dessa är uttjänta, göra sig av med avfallet. För att bygga ett hållbart samhälle måste vi börja tänka och agera enligt en mer cirkulär modell. I en cirkulär ekonomi uppstår i princip inte avfall, istället kan resurser behållas och användas i nya former eller på ett hållbart sätt återföras till naturen. Miljöpartiet vill att Järfälla kommun tar tydliga steg framåt för att främja ett cirkulärt tänkande och en grön ekonomi. Det innebär bland annat att erbjuda möjligheter för återbruk, föra in det cirkulära tänkandet i arbetet med upphandlingar och främja gröna företagsetableringar.

Inom ramen för kommunens upphandling har vi stora möjligheter att påverka både kommunens ekologiska fotavtryck men också främja sociala aspekter. Genom att använda de möjligheter som lagen om offentlig upphandling ger vill Miljöpartiet verka för att kommunen ställer ännu tydligare sociala och miljömässiga krav i arbetet med upphandlingar. Miljöpartiet vill främja grön innovation och entreprenörskap. Under den gångna mandatperioden har vi tagit flera viktiga steg i den riktningen, bland annat genom inrättandet av Barkarby science, ett samarbete mellan näringsliv, kommun och akademi.

Vi vill uppmuntra till en stärkt delandekonomi, exempelvis genom att underlätta för fler bilpooler att etablera sig i kommunen. Ett annat sätt att minska konsumtionen och istället skapa mötesplatser där människor kan dela resurser är att utöka bibliotekens roll till att handla om mer än böcker. De kan bli lånecentraler som även inkluderar saker som sportutrustning, verktyg, sällskapsspel och köksredskap.

Miljöpartiet vill arbeta för ett hållbart arbetsliv, ett arbetsliv som fungerar genom hela livet och ger många chanser till ny- och omstart. En viktig aspekt av det är att skapa förutsättningar för unga att komma in på arbetsmarknaden. Idag står alltför många unga utanför den trygghet och gemenskap det innebär att ha ett jobb att gå till, det är något vi måste ändra på. Miljöpartiet vill också ge möjlighet till omstart senare i livet. Vi vill öppna upp för möjligheter till ett livslångt lärande. Med ett samhälle i snabb förändring är det nödvändigt att utforma möjligheter för människor att byta yrkesbana och ta till sig nya kunskaper även senare i livet. Miljöpartiet vill också arbeta för ett hållbart arbetsliv där kommunanställda erbjuds rätt att arbeta heltid såväl som deltid. Vi vill också utöka försöket med arbetstidsförkortning.

Det här vill Miljöpartiet de gröna i Järfälla

Hållbart arbetsliv

- Erbjuda kommunanställda rätt till såväl deltid som heltid
- Utvidga försöket med arbetstidsförkortning till andra lämpliga verksamheter
- Fortsätta att ställa sociala krav i upphandlingar och ha dialog med företag om det
- Erbjuda unga i Järfälla gröna sommarjobb
- Stärka den uppsökande verksamheten hos unga arbetslösa
- Stärka vuxenutbildningen
- Främja etablering av sociala företag, det vill säga företag som har som mål att skapa samhällsnytta
- Undvika hyrpersonal i kommunens reguljära verksamhet och i de fall flexibilitet behövs arbeta med vikariepooler

Grönt näringsliv

- Ta fram en strategi för cirkulär ekonomi för kommunen som organisation och hur vi kan underlätta för cirkulär ekonomi i kommunen som helhet
- Starta hållbarhetsdriven företagsutveckling med utbildning, verktyg och erfarenhetsutbyten till företag
- Ha korta handläggningstider för tillståndsansökningar
- Ställa hållbarhetskrav (gärna Upphandlingsmyndighetens kategori spjutspets) i upphandlingar och markanvisningar efter dialog med marknaden och följa upp de ställda kraven
- Göra innovationsvänliga upphandlingar som eftersträvar giftfria, avfallssnåla och cirkulära produkter, tjänster och affärsmodeller
- Fortsätta att stödja ungas entreprenörskap
- Fortsätt att underlätta för småföretag i Järfälla exempelvis genom att tillgängliggöra lokaler eller ge stöd att delta i upphandlingar

Hållbara investeringar

- Främja testbäddar för hållbar teknik inom ramen för Barkarby science, ett pågående samarbete mellan näringsliv, akademi och kommun
- Etablera Järfälla som attraktiv kommun för hållbara investeringar, exempelvis förnybar energi
- Göra ett pilotprojekt för Järfälla som destination för en hållbar matupplevelse

Återbruk och återvinning

- Etablera en returpark med högt ställda återbruksambitioner, i samverkan med avfallsbolaget Sörab
- Järfälla kommun ska vara ledande i arbetet med återanvändning och återvinning vid planering av nya stadsdelar
- Verka för att Järfälla får kvartersnära mini-återvinningscentraler i varje kommunedel

- Förbättra arbetet med den mobila återvinningscentralen och i samverkan med avfallsbolaget Sörab testa pop up-återbruk
- Utred om det är möjligt att sätta upp lokala mål och ta fram indikatorer för att minska konsumtionens miljöpåverkan
- Utvidga sportoteken till att omfatta utlån även av andra saker som används sällan och införa verksamheten stegvis i alla kommundelar
- Stärka verksamheten med att samla in och reparera barnvagnar och cyklar
- Återbruka kontorsmöbler och annan utrustning inom kommunen
- Återanvända byggmaterial vid byggnation
- Förbättra insamlingen av matavfall i god dialog med invånarna